

- терапии / В. С. Савельев, М. И. Филимонов, В. Р. Гельфанд [и др.] // Consilium medicum. — 2000. — №2(9). — С. 367-373.
12. Ревтович М. Ю. Октреотид в хирургической гастроэнтерологии / М. Ю. Ревтович, В. В. Климович // РМЖ. — 2003. — № 3. — С. 33-36.
13. Результаты применения препарата Ланзап у больных острым и хроническим панкреатитом / О. Н. Минушкин, А. А. Щеголев, А. В. Масловский, А. В. Сергеев // Практ. врач. — 2002. — №1. — С. 42-46.
14. Синдром абдоминальной боли при хроническом панкреатите / Е. А. Белоусова, Н. В. Никитина, Т. С. Мишуринская [и др.] // Фарматека. — 2007. — №3(147). — С. 29-34.
15. Ушкалова Е. А. Применение октреотида в гастроэнтерологии / Е. А. Ушкалова // Фарматека. — 2005. — № 1. — С. 17-24.
16. Хронический ненаследственный панкреатит у пожилых лиц Григорьева И. Н., Романова Т. Н., Ямликанова Ф. Ю., Максимов В. Н. // Бюллетень СО РАМН. — 2009. — № 3. — С. 86-90.
17. Шебалин А. В. Основы геронтологии / А. В. Шебалин. — Новосибирск. 2005. — 73 с.
18. Эффективность ингибитора протонной помпы омепразола (лосек МАПС) при хроническом панкреатите в стадии обострения / И. В. Маев, Е. С. Вычнова, Д. Т. Дичева, Е. В. Овсянникова // Росс. журнал гастроэнтерологии, гепатологии, колопроктологии. — 2001. — Т. 11, №6. — С. 54-58.
19. Acute pancreatitis of unknown etiology in the elderly / W. Browder, M. D. Patterson, J. L. Thompson [et al.] // Ann. Surgery. — 1993. — Vol. 217(5). — P. 469-475.
20. Ammann R. W. Chronic pancreatitis in the elderly / R. W. Ammann // MEDLINE. — 2007.
21. Chronic pancreatitis in the elderly in Japan / T. Kamisawa, M. Yoshiike, N. Egawa [et al.] // Pancreatology. — 2004. — Vol. 4(34). — P. 223-228.
22. Clinic Pancreatology for Practicing Gastroenterologists and Surgeons / Ed. J. Dominges-Munoz. — Blackwell Pub, 2007.
23. Conwell D. Chronic pancreatitis / D. Conwell, P. Banks // Curr. Opin. Gastroenterol. — 2008. — Vol. 24(5). — P. 586-590.
24. Disease of the Pancreas / M. Buchler, V. Uhl, P. Malfertheiner, M. San. — Karger AG, 2004. — 212 p.
25. Exocrine Pancreatic Insufficiency in Presumed Healthy Elderly Subjects / F. Al-modaris, M. Power, J. McConnell [et al.] // Gastroenterol. Clin. North Am. — 1990. — Vol. 19(4). — P. 905-914.
26. Gullo L. Pancreatitis in the elderly / L. Gullo, H. Sipahi, R. Pezzilli // J. Clin. Gastroenterol. — 1994. — Vol. 19(1). — P. 64-68.
27. Ihse I. Pancreatic Pain: Is there a Medical Alternative to Surgery? / I. Ihse, R. Andersson, J. Axelson // Digestion. — 1993. — Vol. 54(2). — P. 30-34.
28. Kinney T. Approach to acute, recurrent and chronic pancreatitis / T. Kinney, M. Freeman // Minn. Med. — 2008. — Vol. 91(6). — P. 29-33.
29. Mossner J. Is There a Place for Pancreatic Enzymes in the Treatment of Pain in Chronic Pancreatitis / J. Mossner // Digestion. — 1993. — Vol. 54(2). — P. 35-39.
30. Otte M. Chronic pancreatitis and pancreatic carcinoma in the elderly / M. Otte // Praxis. — 2005. — Vol. 94(22). — P. 943-948.
31. Pancreatic disease in the elderly / B. Gloor, Z. Ahmed, W. Uhl [et al.] // Best Pract. Res. Clin. Gastroenterol. — 2002. — Vol. 16(1). — P. 159-170.
32. Park J. Acute pancreatitis in elderly patients. Pathogenesis and outcome / J. Park // Am. J. Surg. — 1986. — Vol. 152(6). — P. 638-642.
33. Patterson M. Acute pancreatitis of unknown etiology in the elderly / M. Patterson, J. Thompson, D. Walters // Ann. Surgery. — 1993. — Vol. 217(5). — P. 469-475.
34. A Primer of Pancreatitis / P. G. Lankisch, M. Buchler, J. Mossner [et al.] // Berlin Heidelberg New York : Springer, 1997. — 377 p.
35. Uomo G. Inflammatory pancreatic diseases in older patients: recognition and management / G. Uomo // Drugs Aging. — 2003. — Vol. 20(1). — P. 59-70.

УДК 616.37-002-053.98

ПАНКРЕАТИТ У ЛІЦ ПОЖИЛОГО ВОЗРАСТА

Белоусова Е. А., Никитина Н. В.

Московский областной научно-исследовательский
клинический институт им. М. Ф. Владимира

Россия

Ключевые слова: панкреатит (острый, хронический, идиопатический), больные пожилого возраста, болевой синдром, полироганные поражения, ферментные препараты.

Обсуждается проблема панкреатита у лиц пожилого возраста. Процесс старения неизбежно влияет на течение заболеваний поджелудочной железы, видоизменяет их клиническую картину и лечебные подходы в старшей возрастной группе. Диагностика и лечение панкреатита у лиц пожилого возраста представляют сложную проблему в связи с рядом дополнительных обстоятельств: полиморбидностью, изменением фармакокинетики лекарственных средств, атипичным течением заболевания, необходимостью избегать полипрагмазии и др. В статье раскрываются особенности пожилого пациента, знание которых обеспечивает своевременность диагностики и адекватность лечения, позволяет избегать осложнений и улучшать качество жизни больных.

УДК 616.37-002-053.98

ПАНКРЕАТИТ В ОСІБ ЛІТНЬОГО ВІКУ

Белоусова Е. А., Нікітіна Н. В.

Московський обласний науково-дослідницький
клінічний інститут ім. М. Ф. Владимира

Росія

Ключові слова: панкреатит (острій, хронічний, ідіопатичний), хворі літнього віку, бальзовий синдром, поліорганні поразки, ферментні препарати.

Обговорюється проблема панкреатиту в осіб літнього віку. Процес старіння неминуче впливає на плин захворювань підшлункової залози, видозмінє їхню клінічну картину та лікувальні підходи в старший віковій групі. Діагностика та лікування панкреатиту в осіб літнього віку представляють складну проблему у зв'язку з рядом додаткових обставин: поліморбідністю, зміною фармакокінетики лікарських засобів, атипічним плинном захворювання, необхідністю уникати поліпрагмазії та ін. У статті розкриваються особливості літнього пацієнта, знання яких забезпечує своєчасність діагностики та адекватність лікування, дозволяє уникати ускладнень і поліпшувати якість життя хворих.

PANCREATITIS IN OLDER PATIENTS

Belousova E. A., Nikitina N. V.

Moscow Regional Research Clinical Institute named after
M. F. Vladimirsky, Russia

Key words: pancreatitis (acute, chronic, idiopathic), older patients, pain syndrome, concomitant injuries, enzyme preparations.

The problem of pancreatitis in older persons is discussed. Ageing process inevitably influences on clinical course of pancreas diseases, alters their clinical presentation and medical approaches in older patients. Diagnostics and treatment of pancreatitis in older patients represent challenge in connection with a number of additional circumstances: polymorbidity, change of pharmacokinetics of medical products, atypical clinical course of disease, necessity to avoid polypragmasy etc. In article peculiarities of older patients which knowledge provides timeliness of diagnostics and adequacy of treatment reveal, allows to avoid complications and to improve quality of patients life.